

Primljen 10. 10. 2004.
Prihvaćen 22. 11. 2004.

**PRIKAZ KNJIGE E. L. AZIMOVA, A. I. ŠČUKINA,
SLOVAR' METODIČESKIH TERMINOV (TEORIJA
I PRAKTIKA PREPODAVANJA JAZIKOV).
ELEKTRONNAJA VERSIJA.**

*Ivo Fabijanić **

Э. Л. Азимов, А. И. Щукин.
*Словарь методических терминов
(теория и практика преподавания языков).
Электронная версия. „ГРАМОТА.РУ”. 2002.*

Na stranicama izuzetno korisnog i kvalitetno izrađenog ruskog web portala Gramota.ru (www.gramota.ru) nalazi se elektronska inačica Rječnika metodičkih pojmova, autora E. L. Azimova i A. I. Ščukina. Rječnik je najprije izašao 1999. godine u “klasičnom”, tiskanom obliku u izdanju izdavačke kuće Zlatoust, a tri godine kasnije u spomenutome elektronskome izdanju.

Rječnik tumači metodičke pojmove koji se rabe u nastavi jezika, u prvom redu ruskoga kao stranog jezika, zatim ruskoga kao materinskog jezika i konačno, pojmove iz nastave drugih stranih jezika. Prema mišljenju autora, rječnik može poslužiti ne samo nastavnicima i stručnjacima koji se bave problematikom metodike nastave jezika, nego i širem krugu čitatelja koje zanimaju problemi jezika i kulture.

Struktura rječničkoga članka započinje s akcentuacijom. Naglašeni slog masnije je otisnut crvenom bojom (princip zornosti!, op.a.), npr. АКТИВНАЯ ГРАММАТИКА. Ovakav prikaz akcentuacije suvremeniji je

i računalu puno primjereniji s obzirom na izuzetno naglašenu vizualnost ovoga medija.

Ako se termin sastoji od više sastavnica, isti se navodi i na drugom mjestu sukladno abecednom poretku slova drugih sastavnica. Etimologija pojma stranoga podrijetla objašnjava se pri njegovoj prvoj pojavi u rječniku. U slučaju dubletna, one se navode u zagradama iza natuknica, a objašnjava se ona koja je u ostaloj literaturi češća. U slučaju višeznačnosti pojma, definicije se numeriraju.

Nakon rječnika slijedi pet priloga: tematsko kazalo, bibliografija, popis korištenih rječnika, popis organizacija i ustanova koje se bave popularizacijom jezika u međunarodnoj komunikaciji te popis međunarodnih potvrda o položenim ispitima kao i potvrda o razini znanja stranih jezika.

Struktura tematskoga kazala ima za cilj olakšati korištenje rječnikom. Riječi su u kazalu raspoređene abecednim redom i unutar jedanaest tema. Teme su: *Temeljne*

* Ivo Fabijanić Sveučilište u Zadru, e-mail: ivo.fabijanic@unizd.hr

kategorije metodike, Lingvističke osnove metodike, Psihologijske osnove metodike, Didaktičke osnove metodike, Sociokulturne osnove metodike, Metode istraživanja, Sustav nastave jezika, Primjena nastavnoga sustava u zadacima po jezičnim aspektima, Primjena nastavnoga sustava u zadacima po govornim vještinama, Suidionici nastavnoga procesa i Etape, razine, profili nastave. Katkad se tema i dodatno razrađuje i dijeli na podteme, npr. sedma tema – Sustav nastave jezika (*Система обучения языку*) dijeli se na deset podtema:

- 1) *Nastavni postupci,*
- 2) *Nastavne metode,*
- 3) *Nastavni principi,*
- 4) *Nastavni sadržaji,*
- 5) *Nastavna sredstva,*
- 6) *Ciljevi i zadatci nastave,*
- 7) *Organizacijski oblici nastave,*
- 8) *Zadatci u sustavu nastave,*
- 9) *Provjera u nastavi,*
- 10) *Tekst u sustavu nastave.*

U prilogu *Bibliografija* navodi se abecedni popis literature rabljene u izradi rječnika. Popis sadrži 353 bibliografske jedinice. Kuriozitet je ovoga rječnika što se uz njegove rječničke natuknice nalazi i brojčana oznaka rječnika kojim su se autori služili u objašnjenju dotičnoga termina, a

koji se pod tim brojem može pronaći u bibliografskom prilogu, što može biti od velike koristi u snalaženju s metodičkom literaturom.

Prilog *Popis korištenih rječnika* sastavljen je od 23 bibliografske jedinice. To su uglavnom rječnici ruskih autora (samo je jedan engleski rječnik - Longmanov rječnik metodike i primijenjene lingvistike). Osim lingvističkih, metodičkih, pedagoških, filozofskih rječnika i enciklopedija, korišten je i velik broj psihologijskih rječnika.

Sljedeća dva priloga zanimljiva su i korisna jer pružaju nastavnicima važnu informaciju o organizacijama koje se bave popularizacijom nastave jezika i provedbom ispita na međunarodnoj razini te nazivima certifikata o stupnjevima poznavanja određenih stranih jezika. Korisnost ovih podataka ističe se u činjenici da se osnovni podatci o ovim organizacijama i ispitima rijetko nalaze na jednome mjestu. Tu su npr.: Francuski institut (*Alliance Française*), Britanski savjet (*The British Council*), Goethe institut (*Goethe Institut*), Institut Cervantes (*Instituto Cervantes*) te ruske organizacije: Centar za provedbu ispita iz ruskog jezika za strance (*Головной центр тестирования граждан зарубежных стран по русскому языку*), Državni institut ruskog jezika posvećen Puškinu (*Государственный институт русского языка им. А. С. Пушкина*), Institut ruskog jezika posvećen Vinogradovu (*Институт русского языка им. В. В. Виноградова*), Međunarodno udruženje nastavnika ruskog jezika i književnosti (*МАПРЯЛ*), Društvo ruskih nastavnika ruskog jezika i književnosti (*РОПРЯЛ*) i Ruski centar međunarodne znanstveno-kulturne suradnje (*РОСЗАРУБЕЖЦЕНТР*). Osim naziva ispita i certifikata iz znanja ruskoga jezika

(ТБУ, ТРКИ-1, ТРКИ-2, ТРКИ-3, itd.) u prilogu se mogu naći i podatci za engleski, španjolski, njemački, francuski, talijanski, švedski i finski jezik.

Rječnik metodičkih pojmova autora Azimova i Ščukina svakako bi trebao pomoći, kako studentima ruskog jezika u kvalitetnijoj pripremi za budući rad u nastavi, tako i nastavnicima, odnosno znanstvenicima u produbljivanju teoretskih i praktičnih znanja o nastavi ne samo ruskoga kao stranog jezika, nego općenito o nastavi stranih i materinskih jezika. Vrijednost ovoga rječnika je u tome što je to prvi rječnik ovoga tipa na ruskome jeziku.

